

2006: 25

Barnperspektivet inom social- tjänsten i Blekinge län 2006

Rapport, år och nr: 2006: 25
Rapportnamn: Barnperspektivet inom socialtjänsten i Blekinge län 2006
Utgåva: 1
Utgivare: Länsstyrelsen Blekinge län, 371 86 Karlskrona.
Hemsida: www.k.lst.se (kan hämtas/beställas via hemsidan)
Författare/Kontaktperson: Therese Magnusson
Foto/Omslag:
Layout:
ISSN: 1651–8527

© Länsstyrelsen Blekinge län

Förord

Länsstyrelserna har i regleringsbrevet för 2006 fått regeringens uppdrag ”att särskilt uppmärksamma hur barnperspektivet, särskilt synpunkter från flickor och pojkar, har beaktats i ärenden inom socialtjänsten samt i vilken utsträckning kommuner gör barnkonsekvensanalyser”.

Med anledning av detta uppdrag har Länsstyrelsen i Blekinge genomfört seminarium kring hur socialtjänsten och handikappomsorgen i samtliga kommunen arbetar med att integrera ett barnperspektiv samt i vilken utsträckning det görs barnkonsekvensanalyser.

Länsstyrelsen kan konstatera att det pågår en utveckling i länet när det gäller arbetet med att integrera ett barnperspektiv i verksamheten. Det finns en vilja och ambition att tillämpa konventionen om barns rättigheter och att se till barns bästa. Det förs en ständig diskussion kring vad som är ett barnperspektiv och vad det innebär att tillämpa begreppet barns bästa. Det mesta av arbetet är inriktat på det individuella barnet och till grupper av barn i form av gruppverksamhet. Arbetet med ett jämställdhetsperspektiv och att beakta synpunkter från flickor och pojkar behöver förbättras.

Arbetet med barnkonsekvensanalyser på övergripande nivå behöver utvecklas.

Länsstyrelsen kommer att under 2007 bjuda in Barnombudsmannen som ett led i arbetet att utveckla användandet av barnkonsekvensanalyser.

Länsstyrelsen vill särskilt tacka de som tagit sig tid att delta i Länsstyrelsens diskussioner kring barnperspektivet och de som besvarat Länsstyrelsens enkät och tillhandahållit material, som utgör underlag för rapporten. Det är länsstyrelsens förhoppning att rapporten skall stimulera tjänstemän och politiker att fortsätta utveckla arbetet med integrera ett barnperspektiv inom Individ- och familjeomsorgen och Handikappomsorgen.

Rapporten är sammanställd av socialkonsulent Therese Magnusson

Ann-Christine Petersson
Socialdirektör

Innehållsförteckning

Inledning	6
Den nationella strategin	7
Bakgrund	9
FN: s konvention om barnets rättigheter	9
Svensk lagstiftning	9
Barnkonventionens barnsyn	11
Länsstyrelsens uppdrag	13
Genomförd tillsyn	14
Metod	14
Resultat	14
Karlskrona	15
Barn- och Familj	15
Barnperspektivet	15
Jämställdhetsperspektivet	16
Barnkonsekvensanalyser	17
Ekonomienheten	17
Barnperspektivet och barnkonsekvensanalyser	17
Ronneby	20
Barn- och Familj	20
Barnperspektivet	20
Jämställdhetsperspektivet	21
Barnkonsekvensanalyser	21
Ekonomienheten	21
Barnperspektiv och barnkonsekvensanalyser	21
Sölvesborg	23
Barn- och Familj	23
Barnperspektivet	23
Barnkonsekvensanalyser	24
Jämställdhetsperspektivet	24
Ekonomienheten	25
Barnperspektiv och barnkonsekvensanalyser	25
Jämställdhetsperspektivet	25
Olofström	26
Barn- och Familj	26
Barnperspektiv	26
Barnkonsekvensanalyser	27
Ekonomienheten	27
Barnperspektiv och barnkonsekvensanalyser	27
Jämställdhetsperspektivet	28
Karlshamn	29
Barn- och Familj	29
Barnperspektivet	29
Ekonomienheten	30
Barnperspektiv och barnkonsekvensanalyser	30
Jämställdhetsperspektivet	31
Handikappomsorgen	32
Sammanfattande bedömning	33
Litteratur	35

Inledning

”Riksdagen har på regeringens förslag antagit en strategi för att säkerställa att barnkonventionens bokstav och anda präglar allt beslutsfattande som rör barn. Kommuner och landsting rekommenderas inrätta system för att säkerställa att barnets bästa förverkligas i det kommunala arbetet. ”Barnplaner, barnbilagor till budgeten och barnkonsekvensanalyser anges som instrument för en sådan uppföljning” (Konventionen om barnets rättigheter, Utrikesdepartementet 2003).

Den nationella strategin

Sverige ratificerade utan reservationer FN:s konvention om barnets rättigheter den 21 juni 1990. Barnkonventionen innehåller fyra grundläggande principer som skall vara vägledande för tolkningen av övriga artiklar, men som också har en självständig betydelse:

- Förbud mot diskriminering (artikel 2)
- Barnets bästa (artikel 3)
- Rätten till liv och utveckling (artikel 6)
- Rätten att uttrycka sina åsikter (artikel 12)

1999 antog riksdagen en strategi för förverkligandet av barnkonventionen (prop.1997/98:182). Strategin berör statligt anställda på så vis att:

- Barnkonsekvensanalyser ska göras vid statliga beslut som rör barn. En analys av konsekvenserna för barn av beslut som fattas och som tydligt berör dem bör göras i varje enskilt fall. Detta skall gälla budgetbeslut, lagstiftning och även beslut som rör den fysiska miljön.
- Statligt anställda vilkas arbete har konsekvenser för barn och ungdomar ska erbjudas fortbildning för att kunna stärka sin barnkompetens och sina kunskaper om barnkonventionen.
- Barns och ungdomars inflytande och delaktighet i samhälls- och trafikplaneringen ska utvecklas.

FN:s barnkommitté granskar konventionens efterlevnad och utfärdar rekommendationer om hur anslutna länder skall leva upp till konventionens bestämmelser. Kommittén ställer krav på myndigheters arbets- och beslutsprocesser. Det är framförallt artikel 4 om barnkonventionens genomförande, grundprinciperna 2, 3, 6 och 12 samt artiklarna 72 och 44 om informations insatser, som ställer särskilda krav på ett förändrat arbetssätt. Rekommendationerna på myndighets- och verksamhetsnivå kan sammanfattas i följande sex krav på åtgärder:

- Kartläggning och datainsamling (art 2)
- Prövningar av barnets bästa (art 3)
- Aktiva prioriteringar (art 4)
- Samarbete och helhetssyn (art 6)
- Former för barns inflytande (art 12)
- Information och utbildning (art 42 och 44)

Bakgrund

FN: s konvention om barnets rättigheter

Den grundläggande synen på barn i FN: s konvention om barnets rättigheter är att barn är egna individer med egna rättigheter och skyldigheter. Barndomen i sig har ett värde och ses inte bara som en träningsperiod för vuxenlivet. I artikel 3 finns en grundläggande princip, nämligen att *barnets bästa* ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barn. I artikel 12 framgår att barn ska ha *rätt att uttrycka sina åsikter* i alla frågor som rör barnet självt. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till dess ålder och mognad (Ewerlöf & Sverne, 2000, s 168-169).

De brittiska forskarna Alan Prout och Allison James skönjer ett nytt paradig i studiet av barndomen som innebär ett nytt sätt att se, förstå och forska om barn. Det innebär bl. a. att barndomen ses som en särskild sorts social realitet som inte är konstant och enhetlig. Barn är enligt en ny syn aktiva subjekt i utformningen av sina egna sociala liv. Detta innebär att barnet kan vara informant om sin egen situation dvs. att det är det barnet ser, hör, upplever och känner som är deras verklighet (Andersson, G., 2000, s 174-175; Rasmusson, 1998, s 14).

Sverige anslöt sig till konventionen 1990 och en parlamentarisk kommitté tillsattes 1996 med uppdrag att göra en översyn av hur svensk lagstiftning förhåller sig till bestämmelserna i Barnkonventionen. Detta resulterade i två betänkanden: *Barnkonventionen och utlänningslagen*, (SOU 1996:115) och *Barnets bästa i främsta rummet* (SOU 1996:116), vilka utgjorde underlag för en regeringsproposition: *Strategi för att förverkliga FN:s konvention om barnets rättigheter i Sverige (prop. 1997/98:182)* (Ewerlöf & Sverne, 2000, s 21-22).

Svensk lagstiftning

Principen om *barnets bästa* ska enligt lag tillämpas i familjerättsliga frågor som rör vårdnad, boende och umgänge och i adoptionsfrågor. ”Inom den lagstiftning som reglerar den sociala barnvården framgår i 1 kap 2 § SoL. ”När en åtgärd rör barn skall särskilt beaktas vad hänsynen till barnets bästa kräver” (prop.1996/97:124). I propositionen står det att socialt arbete med barn måste utföras utifrån ett barnperspektiv, därför att barn inte själva kan göra sig hörda. Barnet är den svagare parten. Med barnperspektiv

menas att se ur barnets synvinkel, att se med barns ögon, men också att den vuxne ser barnet, dvs. att den vuxne har barnet i sin synvinkel (prop.1996/97:124, s 99-100). Bedömningen av vad som är barnets bästa innehåller alltså två aspekter. Man utgår från vad Barnkonventionen säger om vad som är barnets bästa och kompletterar detta med forskning och annan kunskap om barn och barns behov, den objektiva aspekten. Vidare ska barnet som berörs själv få möjlighet att ge uttryck för sin uppfattning om vad som är det bästa för det, den subjektiva aspekten (SOU 2000: 77, s 304). Paragrafen innebär att varje beslut som rör ett barn måste grunda sig på en bedömning av vad som är bäst för det specifika barnet. Barnets bästa är inte alltid avgörande för vilket beslut som fattas, men ska alltid beaktas, utredas och redovisas.

Principen om att barn ska ha *rätt att uttrycka sina åsikter* regleras i 3 kap 5 §, 2 st SoL: ”När en åtgärd rör ett barn skall barnets inställning så långt det är möjligt klarläggas.” Hänsyn skall tas till barnets vilja med beaktande av dess ålder och mognad”. Detta innebär att barnet ska få uttrycka sin åsikt i saker som rör det personligen och dess inställning ska klargöras utan att barnet hamnar i svåra valsituationer. Om barnet är så litet att det inte kan tala ska barnet observeras. Socialtjänsten ska skaffa sig en bild av barnet och dess behov, men barnet får inte pressas på synpunkter. Man ska också ta hänsyn till barnets vilja med beaktande av dess ålder och mognad. I paragrafen står inget om hur socialarbetaren ska gå till väga i kontakten med barnet, men i propositionen sägs att beträffande barn som placerats utanför det egna hemmet, bör socialsekreteraren samtala med barnet enskilt.

I 11 kap 10 § SoL framgår att barn som fyllt 15 år själva har rätt att föra sin talan och att barn som är yngre bör höras om det kan vara till nytta för utredningen och barnet inte kan antas lida skada av det. Ålder och mognad får avgöra om man ska samtala med yngre barn, men även inställningen från barnets ställföreträdare (Norström & Tunved, 2002, s185-186). Motsvarande bestämmelser finns i LVU.

I inledningen till senaste översynen över LVU som bl. a. syftar till att stärka barnperspektivet och barnets rättigheter i lagen, sägs att inom barnforskningen finns inte en rådande teori, en sanning, utan teorierna skiljer sig åt och ger inte svar på alla frågor. Detta innebär inte att vi inte ska ta ställning till vad barn behöver. Men det innebär att vi måste ha en öppen och ödmjuk hållning till att vi vuxna inte alltid vet bäst. Barn är ock-

så olika och vad som är bra för ett barn kanske inte är det för ett annat. Forskning och praktik har hitintills i liten utsträckning använt sig av barnen själva och vad de har att berätta om sin situation. Mycket kunskap bygger på vad vuxna förmedlat om barnen och om barnen själva får komma till tals kan kunskapen om vad barn behöver komma att ändras. I betänkandet föreslås att det i en portalparagraf till LVU slås fast att barnets bästa ska vara avgörande vid alla beslut enligt lagen. Ett sådant beslut ska utgå från vad barnet själv ger uttryck för och grunda sig på vetenskap och beprövad erfarenhet. För att säkerställa barnets rätt att säga och få sin mening respekterad, föreslås även att barnets rätt att komma till tals slås fast i en egen paragraf. Det krävs emellertid kunskap för att fånga barnets röst och förstå barnets reaktioner som behöver finnas inom socialtjänsten, i skolan och i domstolen. Tanken om barnets bästa vilar på principerna om att barn har fullt och lika människovärde och att barn är sårbara och behöver särskilt skydd för att kunna tillgodogöra sig sitt fulla människovärde (SOU 2000:77, s 11-13).

Uppfattningen om vad som är barnets bästa ändras över tid. Det finns olika åsikter om och intressekonflikter kring vad som är bäst för ett barn. De vuxna ska försöka uppfatta och återge det barnet självt ger uttryck för och kunna skilja det från vad barnet uttrycker. Att se ur barnets synvinkel innebär att få barnet att berätta hur det uppfattar och upplever sig själv och sin relation till sin omgivning och olika förhållanden och missförhållanden (SOU 2000:77, s 69-70). När barnet ges tillfälle att uttrycka sin åsikt, får barnet möjlighet att påverka beslutet samt känna sig delaktigt i beslutsprocessen (SOU 2000:77, s 77).

Barnkonventionens barnsyn

I SOU 2000:77 beskrivs hur Barnkonventionens barnsyn återfinns i sociallagstiftningen och att barnets bästa är begränsat och oklart. Författarna menar att bestämmelsen i socialtjänstlagen om barnets bästa begränsas till åtgärder på individnivå, dvs. utrednings-, stöd- och behandlingsinsatser. Det kan tolkas som att bestämmelsen inte omfattar socialtjänstens generellt förebyggande och samhällsplanerande insatser, vilket måste ses som delvis ett avsteg ifrån principen om att barnets bästa ska beaktas i alla frågor. Det resonemang som förs i förarbetena till socialtjänstlagen om hur tungt barnets bästa ska väga i olika beslutssituationer är oklart. Å ena sidan ska bedömningen grunda sig på det bästa för just det barnet och vid en konflikt mellan barnets och den vuxnes intressen, ska

barnets intresse ha företräde. Å andra sidan är inte barnets bästa alltid avgörande för vilket beslut som fattas, men ska alltid beaktas, utredas och redovisas. Författarna ställer sig frågan vilka intressen som kan väga tyngre än barnets i socialtjänstens arbete med barn och konstaterar att portalparagrafen om barnets bästa inte ger mycket vägledning i det praktiska sociala arbetet (SOU 2000:77 s 327-328).

”Portalparagrafen i kombination med bestämmelsen om att barns inställning så långt möjligt skall klarläggas kan dock ses som ett uttryck för en delvis förändrad syn på barn inom socialtjänsten”. Ändå ses barnen i lagens mening i huvudsak som ”bihang till sina föräldrar” och fokus ligger på föräldrarna och socialtjänstens insatser i förhållande till dem. ”Barn ses mera som föremål för socialtjänstens insatser än som aktiva individer med möjlighet att påverka sin egen livssituation. /---/i ärenden som rör barn är barnet visserligen ’huvudperson’, men barnet är inte delaktig i den ’aktivitet’ som pågår med sociala insatser, utredningar, anmälningar och beslut” (SOU 2000:77, s 329).

Den norske professorn i socialpsykologi Per Olav Tiller menar att Barnkonventionens artikel om barnets rätt att uttrycka sina åsikter innehåller ett skydd mot vuxnas godtycklighet vid behandling av barn och också en anvisning om att vi ska betrakta barnet som en sakkunnig expert på sin egen situation. Denna starkare rättsliga ställning för barnet innebär en rätt för de personer som har ansvaret för barnet att ge uttryck för dess uppfattning. Här är den vuxnes förmåga att förstå och tolka barnets situation avgörande för om ett budskap är förståeligt eller ej. Han diskuterar kring vid vilken ålder som man ska ta hänsyn till barnets åsikter och ger exempel på att spädbarnets protestskrik eller tvååringens gråt ofta inte uppfattas som en synpunkt som ska tillmätas betydelse. Han menar att man ända från barnets födelse måste ta hänsyn till dess eget uttryck om man ska arbeta för barnets bästa, alltså barnet måste bli hört. Adekvat behandling av barn är beroende av barnet som informant om och upplevelsen av sin situation (SOU 1997:116, Bilaga s123-125).

Länsstyrelsens uppdrag

Länsstyrelsen har enligt Socialtjänstlagen (SoL) kap 13 § 2 tillsyn över den socialtjänst som kommunerna i länet svarar för.

I regleringsbrevet för 2006 anges ”att särskilt uppmärksamma hur barnperspektivet, särskilt synpunkter från flickor och pojkar, har beaktats i ärenden inom socialtjänsten samt i vilken utsträckning kommuner gör barnkonsekvensanalyser”.

Genomförd tillsyn

Metod

Länsstyrelsen arrangerade med utgångspunkt från regeringsbrevet ett seminarium den 25 oktober 2006. Deltagare var chefer och handläggare från samtliga kommuner i länet. Länsstyrelsen gjorde en genomgång av uppdraget och av begreppen barnperspektiv och barnkonsekvensanalyser. Utifrån detta fördes ett resonemang kring hur socialtjänsten arbetar för att integrera ett barnperspektiv samt vilken i utsträckning barnkonsekvensanalyser görs.

Motsvarande diskussion fördes med LSS-handläggarna inom kommunernas handikappomsorg den 2 november 2006.

Under hösten 2005 genomförde Länsstyrelsen en tillsyn av hur socialnämnderna integrerat ett barnperspektiv vid handläggning av ekonomiskt bistånd i familjer med långvarigt socialbidragsbehov. Samtliga kommuners riktlinjer och rutiner granskades. En fördjupad tillsyn med intervjuer och aktgranskning gjordes i Karlskrona och Olofström. Hösten 2004 hade en likartad granskning genomförts i Karlshamn.

I år, 2006, gjordes en uppföljning där samtliga kommuner fick besvara en enkät samt att kommunerna redovisade sitt arbete vid ett seminarium den 29 november 2006.

Resultat

Nedanstående är en redovisning av de enkätsvar med bilagor som Länsstyrelsen erhållit från socialnämnder eller motsvarande i Blekinges kommuner, samt en sammanfattning av diskussionerna med kommunerna. Resultatet redovisas kommunvis vad gäller Individ- och familjeomsorg. Svaren från samtliga Handikappomsorger rapporteras under en separat rubrik.

Karlskrona

Barn- och Familj

Barnperspektivet

I Socialnämndens inriktningsmål sägs *”Individ och familjeomsorgens ska präglas av tidiga, förebyggande insatser och ske utifrån ett helhetsperspektiv där individen sätts i centrum”*. *Allt arbete ska präglas av FN: s barnkonvention”*.

I produktionsmålen står bl.a. *”Information om barnkonventionen skall finnas tillgänglig på socialförvaltningens enheter. Informationen skall finnas översatt till de vanligaste hemspråken för flyktingar och invandrare”*.

Karlskrona kommun har sedan ca 10 år tillbaka arbetat med att integrera barnkonventionen i verksamheten. Vid olika tillfällen har personalen diskuterat och reflekterat kring barnkonventionen/barnperspektivet i verksamheten. Det har varit en process där det har blivit tydligt att det är viktigt att beakta ett barnperspektiv och att göra barn delaktiga i sin situation.

I produktionsmålen sägs *”Samtliga beslut som socialnämnden fattar skall utgå från barnets bästa”*

I ärenden som rör barn har man som ambition att samtal med barn skall föras vid åtminstone tre tillfällen. Ett viktigt led i detta arbete är att skapa miljöer för barn som gör det lättare för barnet att uttrycka sina åsikter. Det gäller att ha hjälpmedel såsom Emmadockor, Nallekort etc. och att inte ha så mycket i rummet som kan distrahera barnen.

Vid övervägande/omprövningar finns en rubrik som heter **barnets inställning** och nämnden frågar alltid efter barnets inställning.

Handläggarna upplever att det är svårt att veta vad som är barnets bästa framförallt, vid en prövning om det skall ske en vårdnadsöverflyttning eller ej. Det gäller att försöka göra en bedömning av vilken effekt beslutet kan få för barnet både på lång sikt och på kort sikt.

I produktionsmålen sägs ”När ett barn placeras eller blir föremål för andra åtgärder skall barnet alltid informeras om varför”

Socialsekreterarna försöker att ständigt tala med barnet om varför de är placerade etc. Det är viktigt att ofta upprepa för barnet varför barnet har kontakt med socialförvaltningen. Det är även angeläget att uppmärksamma barnets hela situation och se helheten samt att samverka med barnets nätverk. Det är betydelsefullt att se hur eventuella syskon har det och arbeta för att syskonen kan bibehålla en kontakt.

När det gäller barn där det förekommer våld i familjen öppnas som regel inte någon barnavårdutredning. Familjen och barnen erbjuds däremot deltagande i Trappan (verksamhet för barn som utsatts för eller bevittnat familjevåld) eller i andra gruppverksamheter (tex. Ankaret, för barn och tonåringar som har en förälder som är, eller har varit beroende av alkohol eller andra droger). Det har hittills inte varit några svårigheter att få medgivande till deltagande i gruppverksamhet av vårdnadshavarna.

Ett viktigt led i att hjälpa barn som bevittnat våld eller som har en förälder som missbrukar är att försöka ta reda på vilka skydds- och riskfaktorer som finns runt barnet och att därefter fokusera på skyddsfaktorer i samverkan med familjen.

Föräldrarna erbjuds stöd i föräldraskapet (tex. genom LIHF- Lösningssinriktad intensiv hemmabaserad familjebehandling), som är ett föräldrautvecklingsprogram för föräldrar med barn i åldern 2-12 år.

Jämställdhetsperspektivet

Det finns könsuppdelad statistik när det gäller insatser som rör barn tex. placering på Ungbo

(boende för ungdomar som är behov av hjälp och stöttning i boende, ekonomi och samsättning), Roslunden (behandling för barn och unga).

Inom fältverksamheten förs också statistik vilket gör att det går att se tydliga trender, tex. att det är flickor som utför våldsbrott i Hoglands park. Skolan är oftast mycket intresserad av att ta del av den statistik som socialnämnden gör för att de skall få en uppfattning om situationen i deras skolområde.

Inom Karlskrona kommun pågår ett utvecklande av jämställdhetsperspektivet och försök görs att analysera sammanställd statistik.

Barnkonsekvensanalyser

Barnkonsekvensanalyser görs men man använder inte det namnet. Det görs analyser utifrån den information som finns om förändringar i verksamhet, i samhället och de trender som observeras.

När det gäller yttrande i andra samhällsfrågor som rör barn tex. samhällsbyggnadsfrågor får socialtjänsten dessa för yttrande. Ofta är det svårt att yttra sig eftersom socialtjänsten oftast inte har den kunskap som behövs för att tolka olika dokument.

Ekonomienheten

Barnperspektivet och barnkonsekvensanalyser

I måldokumentet från 2000 finns följande mål som är direkt kopplade till barnperspektivet

- *Särskild uppmärksamhet skall ges till barn i familjer som uppbär socialbidrag under lång tid eller som under lång tid lever på en nivå nära socialbidragsnormen. Barnens situation skall i samtalen med föräldrarna regelbundet uppmärksammas*
- *När en familj med barn har socialbidrag, eller lever på likartad ekonomisk nivå, skall socialbidrag utöver norm utgå till barn/ungdomars aktiviteter och särskilda behov*
- *Socialbidrag skall utgå till faktiska kostnader vid umgänge med barn*
- *Vid hot om vräkning eller el-avstängning för barnfamiljer skall hembesök alltid göras för att bedömning skall kunna göras utifrån barnets bästa*
- *Barnfamiljer med behov av långvarigt försörjningsstöd skall vara en prioriterad grupp vad gäller insatser för att komma igång med arbete som leder till egen försörjning*

Barnperspektivet finns alltid med i den årliga återkommande revideringen av riktlinjerna.

Inom ekonomienheten finns en pågående förändringsprocess där nya metoder och förhållningssätt diskuteras. Personalen har metodutvecklingsmöten med fokus på barns behov vid bedömningar av ekonomiskt bistånd.

Det finns ett förslag på att det skall ske en bevakning av barnperspektivet i utredningar avseende långvariga bidragstagare.

Mottagningen använder sig av ett intervjuformulär vid nybesök där barnens situation uppmärksammas. Det finns en planering för att utveckla checklistan.

Det görs kontinuerliga barnkonsekvensanalyser men det är inte alltid som dessa dokumenteras. Det sker alltid en dokumentation vid el och hyresskulder, men även andra bedömningar sammanställs i journalanteckningar och i beräkningstexter.

Det finns handlingsplaner. Här dokumenteras tex. om barnet har behov av barnomsorg och vid en inskolningssituation. Barnens situation beskrivs även vid en förändring av förälders sysselsättning, exempelvis när föräldern går från arbetslöshet till arbete/ studier.

Det finns handläggningsrutiner vid el- och hyresskulder där det bl.a. finns punkter som innehåller följande

- *samtliga anmälningar avseende ej aktuella hushåll skall handläggas som förhandsbedömningar. Beslut fattas enligt delegation om utredning enligt SoL skall inledas eller ej.*
- *Erbjudan om bistånd skall konsekvent utgå till personer under 25 år och till barnfamiljer. Hit räknas även alla som har barn skrivna på annan adress, sk. umgängesbarn.*
- *Vid avslag i ärende där avhysning eller avstängning av el blir följden bedömer socialsekreterare tillsammans med 1.e socialsekreterare situationen och eventuella åtgärder. Konsekvensanalys skall göras och dokumenteras utifrån barnperspektivet.*
- *Vid hot om vräkning av barnfamilj skall alltid hembesök av socialsekreterare göras.*
- *Vid verkställning av vräkning av barnfamilj skall personal från socialförvaltningens ekonomisektion medverka.*

Ekonomigruppen arbetar aktivt för att bli bättre på att integrera barnperspektivet i det dagliga arbetet och det finns projektplaner där barnperspektivet är en naturlig del. Personalen deltar i kompetensutveckling avseende barnperspektivet och utvecklar ”metodutvecklingsmöten”.

”Jobbintro” som handlägger ungdomsärenden kommer att föra in barnperspektivet i samtalen med utgångspunkt på unga föräldrar och blivande föräldrar.

Under 2007 kommer ekonomigruppen som handlägger långvarigt bistånd att fokusera på samtalen kring barn och utveckla dokumentation ytterligare.

Det har gjorts en inventering av hur många barn det finns på varje tjänst. Det har visat sig att det finns mellan 80-100 barn på varje tjänst.

Jämställdhetsperspektivet

Det finns könsuppdelad statistik som används vid analys av försörjningsstödet.

Ronneby

Barn- och Familj

Barnperspektivet

I Socialnämndens mål för verksamheten 2006 sägs ”*Barnperspektivet skall alltid beaktas i alla beslut som rör barn*” Inriktningsmålen för barn och familjesektionen är att

- *förebygga ogynnsam utveckling hos barn*
- *samarbeta med aktörer som i sitt dagliga arbete kommer i kontakt med barn och ungdomar*
- *arbeta med nätverkslösningar*

I inriktningsmålen för ungdoms och vuxensektionen finns ytterligare ett mål

- *att ge personer med missbruksproblem möjlighet till rehabilitering och eftervård.*

Konkret upplevs att handläggarna är bra på att beakta barnets bästa och att arbetet görs utifrån ett barnperspektiv även om det är lätt att hamna i ett vuxenperspektiv. Det är viktigt att reflektera över vad som är ett barnperspektiv och vad det betyder att ha barnets bästa i fokus.

Att ha ett barnperspektiv innebär bl.a. att samverka inom förvaltningen och med utomstående aktörer. Ett viktigt led i detta arbete är att minska antalet kontakter för barnet.

En målsättning man har är att barnet i största möjliga mån skall ha samma socialsekreterare. När byte är nödvändigt skall handläggarna underlätta ”överflyttandet” för barnet.

Ambitionen är att alltid ha samtal med barnet. Handläggarna försöker arbeta utifrån teman och i miljöer som är positiva för barnet. Det finns olika metoder för att hjälpa barnet att uttrycka sina åsikter och för att sätta barnet i fokus bla. gruppverksamhet för barn som har förälder som är beroende av alkohol eller andra droger (Solrosen).

Det finns andra metoder i Ronneby kommun som hjälper barnet att bli synligt såsom Familjerådslag vilket fokuserar på att familjen och barnet skall ges en möjlighet att själva hitta lösningen på sina problem, och därmed främjas ett barnperspektiv.

Under ca två års tid har man arbetat enligt Trappanmodellen, vilket inneburit att barnet i familjer där det förekommer våld har blivit synliga. Syftet är att föra samtal med barn på barnets villkor och att hjälpa barnet att bearbeta traumatiska händelser. Socialnämnden har som princip att alltid inleda utredning i familjer där det förekommer våld. Detta för att markera mot våldet och för att barnet skall känna sig uppmärksammat och synligt. Här kan personalen som arbetar med Trappan hjälpa till att tidigt få kontakt med barnen, och erbjuda dem ett eget bistånd. Personalen från Trappan kan även fungera som ett bollplank åt handläggarna.

Inom familjerätten är det ofta komplicerat att veta vad som är barnets bästa. Handläggarna försöker att samtala med barnet för att få del av barnets åsikter i vårdnadsutredningen och i snabbupplysningen. Det är viktigt att gå igenom vad som har sagts och vad som kommer att skrivas i utredningen tillsammans med barnet.

Jämställdhetsperspektivet

Att ha ett könsperspektiv är intressant och att reflektera utifrån genus och se om detta påverkar val av insats. Det förs resonemang om att det är bra om en viss insats utförs av en man, exempelvis kontaktperson.

Det finns inom verksamheten projektet ”tysta flickor” som handlar om att synliggöra flickor.

Barnkonsekvensanalyser

Det görs inga regelrätta barnkonsekvensanalyser, däremot får socialnämnden begäran om yttrande i frågor som rör bl.a. samhällsplanering. Detta arbete kan utvecklas. Det kommer att antas barn- och ungdomsstrategi i Ronneby vilken kommer att ha fokus på skolbarn och äldre barn och tonåringar.

Ekonomienheten

Barnperspektiv och barnkonsekvensanalyser

I ekonomisektionens dokument kring dokumentation finns följande avsnitt kring barnperspektivet *”I grundutredningen ska uppgifter om barnens skolgång, dagisplats och boende alltid dokumenteras”. I övrigt dokumenteras de uppgifter om barnens hälsa, speciella behov mm som framkommer under utredningen.*

I den löpande socialbidragsutredningen dokumenteras om det sker någon förändring av barnens skolgång, dagisplats och boende. I övrigt dokumenteras de uppgifter om barnens hälsa, speciella behov mm som har betydelse för utredningen.

Vid beslut om ekonomiskt bistånd riktat till barn tex. fritidsaktiviteter, extra kläder skall alltid barnets situation dokumenteras och vid avslag dokumenteras hur barnet påverkas av avslaget. Omfattningen av dokumentation om barnets situation varierar beroende på beslutets art.

Vid beslut som har stor påverkan på barnets situation tex. hyres och el-skulder, byte av bostad mm, skall alltid barnets situation dokumenteras och vid avslag dokumenteras hur barnet påverkas av avslaget”.

Handläggarna gör barnkonsekvensanalys vid vissa beslut och då dokumenteras dessa. Barnen synliggörs i handlingsplanerna exempelvis när det handlar om barn med handikapp eller när det finns problem med barnomsorg etc.

När det inkommer meddelande från hyresvärd om uppsägning skickar receptionen ”brev 1” till den det gäller. Finns det ett öppet ärende lämnas meddelandet till handläggaren som ansvarar för den fortsatta handläggningen. Finns det inget öppet ärende sätter receptionen in meddelandet i pärm ”Hyresskulder/avhysning”. När det inkommer meddelande från kronofogden om dag för vräkning skickar receptionen ”brev 2”. Finns öppet ärende lämnas meddelande till handläggaren för bedömning om ev. ytterligare åtgärder. Finns inget öppet ärende lämnas meddelandet och ev. akt till den handläggare som har telefonmottagning. Den handläggaren gör tillsammans med sektionschefen en bedömning om ev. ytterligare åtgärder. Handläggaren noteras i mottagningspärmerna och ansvarar för uppföljning av vräkningen.

Hembesök görs framförallt i ärenden som handlar om hemutrustning.

Sölvesborg

Barn- och Familj

Barnperspektivet

I Individ- och familjeomsorgsplanen, antagen av kommunfullmäktige 050228 sägs ”Arbetet vid individ –och familjeomsorgskontoret i Sölvesborg ska fokusera på barnets bästa i samtliga ärenden där barn ingår”.

Konkret innebär det att socialsekreterarna arbetar för att ha fokus på barnens situation. Det förs en ständig diskussion kring hur samtal med barn förs på bästa sätt. Hur fås barnet delaktigt i sin egen situation? Det pågår ofta diskussion i arbetsgruppen kring vad som är ett barnperspektiv etc.

Utgångspunkten är att arbeta med föräldrar och barn utifrån ett frivilligt perspektiv. Inriktningen är att så tidigt som möjligt komma i kontakt med de barn och familjer som är i behov av stöd insatser för att om möjligt undvika placeringar.

Det har skett en ökning av antalet placerade barn i familjehem sedan i somras. Fler barn och ungdomar har på grund av föräldrarnas omvårdnads- och omsorgsbrister ett ökat behov av placeringar. Socialsekreterarna arbetar aktivt för att utreda barnets nätverk för att undersöka möjligheten att placera i nätverket. Arbetet sker utifrån närhetsprincipen och det har fungerat väl. De flesta barn är placerade i Sölvesborg eller i grannkommunerna

Det görs löpande omprövningar och övervägande och nämnden frågar alltid efter barnets uppfattning.

Målsättningen är att en vårdplan skall upprättas i samråd med föräldrar och barn

Det skall i utredningsarbetet tydligt framgå att det har förts ett samtal med barnet eller att barnet är observerat. Detta beskrivs under rubriken; **barnets situation**. Handläggarna menar att det är viktigt att vara tydlig, ibland t.o.m. övertydlig, så att barnet och familjen förstår varför de har kontakt med socialtjänsten.

Det finns en strävan att ha enskilda samtal med barnet, minst tre gånger i utredningsprocessen.

Vid placeringar är målsättningen att göra bedömningar av hela familjens situation och hur en placering påverkar barnet, placeringsformen skall beslutas utifrån varje individs behov, en behandlingsplan ska upprättas i samråd med föräldrar och barn, uppföljningar ska ske regelbundet och innan en placering avslutas skall en eftervårdsplan utarbetas.

Handläggarna upplever att ovanstående fungerar väl. Ibland vill inte barnet tala med handläggaren. Detta respekteras och handläggaren försöker återkomma vid ett annat tillfälle. En annan svårighet är barnets kontakt med biologföräldrar. Hur skall man arbeta för att få detta att fungera? Hur skall man göra när barnet inte vill ha kontakt med föräldern? Ett hinder är när föräldern sitter i fängelse, vad är bäst för barnet i den här situationen? Ibland når man ett bra umgänge mellan barnet och föräldern via brev, telefon etc.

I Sölvesborg finns Regnbågen, vilket är en verksamhet som sker i samverkan med kommunens barnomsorg och mödra- och barnhälsovården. Arbetssättet grundar sig på lösningsfokuserad metod. Fokus i verksamheten ligger på relationen mellan barn och föräldrar. I arbetsmodellen ligger ett flexibelt arbete med både förebyggande och behandlade arbete vilket utformas individuellt efter varje familjs speciella problematik, behov och önskemål. Personalen arbetar utifrån Marte- Meo metoden.

Målsättningen är att arbeta förebyggande så att *"föräldrarnas förmåga att möta sina barns behov ökar så att de kan fungera bättre tillsammans med barnen"*.

Regnbågens verksamhet fungerar mycket väl. Man utvärderar via en enkät till barn och deras familjer för att fånga deras synpunkter.

Barnkonsekvensanalyser

På övergripande nivå har man inte gjort några barnkonsekvensanalyser men nämnden ges alltid tillfälle att yttra sig i planärenden etc.

Jämställdhetsperspektivet

Det görs ingen könsuppdelad statistik utan handläggarna menar att individens behov av insats bedöms utifrån individen.

Ekonomienheten

Barnperspektiv och barnkonsekvensanalyser

Inom *ekonomiskt bistånd* skall vid handläggning av utredning om ekonomiskt bistånd framgå ”vad som är barnets behov och barnperspektivet skall vägas in”.

Det förs regelbundna diskussioner om hur barnperspektivet skall vägas in i utredningar och i journalanteckningar. Det görs barnkonsekvensanalyser vid ansökningar utöver norm. Analysen dokumenteras i utredningen under ”bedömning”.

I handlingsplanerna synliggörs barnet under en rubrik **barnets/barnens situation** om den vuxne själv ”lyfter barnet som en del i sin handlingsplan”. Om inte, tas barnet inte med i den vuxnas handlingsplan.

Ekonomigruppen arbetar för att ta fram en checklista för bistånd utöver norm till barn.

Det finns muntliga rutiner avseende samverkan med kronofogde och hyresvärdar i ärenden som rör vräkning av barnfamiljer. Socialförvaltningen och de kommunala bostadsbolagen träffas en gång per månad. När information om avhysning inkommit tar handläggaren om det gäller barnfamiljer kontakt med kronofogdemyndighet och hyresvärd samma dag som informationen inkommit. Det utses samtidigt en handläggare som är med vid avhysningen.

Antalet hembesök har ökat under de senaste åren. Övervägningar om ekonomiskt bistånd görs utifrån det som framkommer vid hembesöket.

För att utveckla barnperspektivet arbetar ekonomienheten med metoddagar, aktgranskning och vardagliga diskussioner vilket håller barnperspektivet levande. Detta har inneburit att barnens situation syns tydligare i dokumentationen.

Jämställdhetsperspektivet

Det görs ingen könsuppdelad statistik inom förvaltningen. Handläggarna för barnet bedömer vad som är bäst för barnet utifrån ett individperspektiv. Naturligtvis ser man om det finns behov som är relaterade till kön.

Olofström

Barn- och Familj

Barnperspektiv

I plan för individ- och familjeomsorg i Olofströms kommun 2006 finns visionen ”Att de barn och ungdomar som riskerar att utvecklas ogynnsamt uppmärksammas och får de verksamma insatser i ett tidigt skede”. Speciellt uppmärksammas ungdomar med missbruksproblem och förskolebarn med ett aggressivt beteende”.

” Insatser skall inriktas på att ge stöd på hemmaplan i det befintliga professionella nätverket och i det privata nätverket. Insatser skall ges så tidigt som möjligt och i samverkan med andra myndigheter”.

Barnets bästa uppfattas som en självklarhet. Personalen arbetar för att konkretisera hur arbetet med ett barnperspektiv skall utformas genom att skriva in detta i handlingsdokument och i måldokument.

I den dagliga verksamheten bedrivs ett arbete för att utveckla utredningsmetodik. I alla utredningar finns en rubrik som behandlar barnets behov och här ges en beskrivning av barnet, barnets behov och åsikter. Det finns en ambition att ha samtal med barnet tre gånger under utredningstiden. Detta mål nås inte p.g.a. bristande resurser. En handläggare kan ha 45 ärenden varav 15 är placeringar i familjehem eller på institution och då måste ambitionsnivån sänkas. Många ärenden har handlat om omsorgsbrist i familjen och i vissa av dessa ärenden har det gjorts en ansökan om LVU som har avslagits av Länsrätten.

För att barnen skall kunna känna sig trygga vid samtal med handläggaren används en samtalslägenhet den s.k. Bellmanslägenheten. Här försöker handläggarna få barn att beskriva sin situation med hjälp av nätverkskartor, Emmadockor, Rädda Barnen material etc.

Det finns en killgrupp i Olofström. Dessa killar är ”handplockade”. Gruppverksamheten har fungerat väl. Handläggaren har kunnat få insyn i ungdomars liv och vardag. Ett viktigt led i arbetet är att killarna känner förtroende för gruppledaren. Det skall vara klart

och tydligt att det som sägs vid mötena stannar inom killgruppen. Det skall vara klargjort att det inte är information som kan användas i barnavårdsutredningar.

Det finns en tjejgrupp som även denna har haft ett gott resultat. En annan angelägen grupp att arbeta med är barn till missbrukande föräldrar. Det är viktigt att dessa barn blir synliga.

Inom kommunen finns en familjepedagogisk verksamhet där deras primära uppgift är att bedriva förändringsarbete. Familjepedagogerna är utbildade i Marte Meo metoden.

Familjepedagogerna kan även arbeta kompensatoriskt i ärenden där föräldraförmågan är ”good enough”. Familjepedagogerna arbetar med att stärka föräldrarnas förmåga, i gränssättning för barnen, med att få struktur i vardagen och att ge barn omvårdnad.

Familjepedagogerna kan även vara en insats under utredningstiden. De arbetar då med pedagogiska eller kompensatoriska insatser samtidigt som de bidrar till utredningen genom att observera hur familjen fungerar.

Barnkonsekvensanalyser

Det görs inga barnkonsekvensanalyser men däremot finns det samverkan med andra verksamheter kring byggplaner etc.

Ekonomienheten

Barnperspektiv och barnkonsekvensanalyser

I handlingsplanen för försörjningsstöd sägs ”Att man skall arbeta vidare med barnperspektivet av ekonomiskt bistånd utifrån länsstyrelsens tillsynsrapport/beslut 051220”.

Att barns behov i ekonomiärenden utreds när det är fråga om familjer med ett långvarigt bidragsberoende dvs. minst tio månader under ett kalenderår eller om det finns andra skäl tex. att familjen levt med en låg ekonomisk nivå under lång tid och kommer att vara beroende av försörjningsstöd under en längre period”.

Vidare sägs

”Att barnperspektivet beaktas och redovisas i alla beslut som rör barn”

Sedan hösten 2005 innehåller varje utredning ett barnperspektiv. Barnens situation förs löpande i journalanteckningarna. Det görs barnkonsekvensanalyser, exempelvis vid avslag vilket dokumenteras i utredningen och i journalanteckningarna.

From 070101 inför socialnämnden handlingsplaner som ett separat dokument där det även finns en rubrik som rör barnens situation.

I arbetsgruppen förs kontinuerliga diskussioner kring barnperspektivet och det finns avsatta tider för att komma fram till hur arbetet med barnperspektivet utvecklas och synliggörs.

Jämställdhetsperspektivet

Det finns ingen könsuppdelad statistik inom varken ekonomiskt bistånd eller inom barn och ungdomsverksamheten.

Karlshamn

Barn- och Familj

Barnperspektivet

”Merparten av arbetet inom IFO går ut på att förbättra barns och ungdomars levnads- villkor. Vid biståndsbedömningar har barnperspektivet lyfts in i bedömningar innan beslut om bistånd har fattats. Barnperspektivet har prioriterats inom alla enheter.” (Handlingsplan för att genomföra barnkonventionen, Kommunstyrelsens beslut, 2001-02-20)

Inom enheten *Barn och Familj/Familjerätt* finns verksamheten ”Barnafrid”. Här finns två handläggare som skall arbeta för att utveckla metoder för utredningsarbete med barn som varit utsatta för olika former av övergrepp. Arbetet bedrivs i en särskild lägenhet.

Övriga handläggare har tillgång till lägenheten och kan ha barnsamtal i denna.

Inom familjerätten har familjerättssekreteraren samtal med barnet vid vårdnadsutredningar men inte vid snabbupplysningar. Familjerättsekreteraren träffar barnet hos mamma och hos pappa samt enskilt. Detta för att kunna göra avvägningar kring vad som är bäst för barnet. Vid samtalen används Nallekort och det gäller att möta barnet på barnets nivå och att använda fantasin.

Under året har det utvecklats metoder för att få ett bra samarbete med skola och barnomsorg. Handläggarna är indelade som kontaktpersoner gentemot de olika rektorsområdena. Samtliga grundskolor, förskolor, daghem och dagmammor har fått information om anmälningsplikten.

I utredningsarbetet finns en ambition att ha tre samtal med barnet. Samtal förs med hjälp av bl.a. björnkorten.

Handläggaren försöker ta reda på barnets åsikt kring insatsen och hur barnet uppfattar kontakten med socialtjänsten.

Inom *öppenvårdsverksamheten* arbetas med gruppverksamhet, exempelvis barn till missbrukare. Vid kontakt med öppenvården har barnet ofta en enskild kontakt. Barnen

är delaktiga, man har gemensamma familjeträffar där barnen uppmuntras att framföra sina åsikter. Oftast har ungdomarna många tankar om hur de vill ha det.

Ekonomienheten

Barnperspektiv och barnkonsekvensanalyser

Inom *Försörjningsenheten* har barnperspektivet prioriterats. Det har arbetats för att sätta barn och unga i fokus. Vid biståndsbedömningar har barnperspektivet lyfts in i bedömningarna innan beslut om bistånd har fattats. Det arbetas aktivt för att få kontakt med barnfamiljer som riskerar avhysning för att förhindra vräkning. Vid behov har samtal förts med föräldrar om barnperspektivet och föräldraansvaret.

Socialnämnden har sedan Länsstyrelsens tillsyn 2004 arbetat aktivt med barnperspektivet och fört en diskussion kring hur beslut kan påverka barn, tex. vid vräkning. Man ser det som en process och har ambitionen att göra en analys av effekterna av beslut som berör barn. Det förs återkommande diskussioner och enhetschefen granskar akter.

Det finns en strävan att uppmärksamma barn som lever i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd. Man försöker också uppmärksamma de barn där det finns en kontakt med någon annan del av socialtjänsten. I Karlshamn finns en representant från försörjningsenheten med i en grupp som skall utveckla rutiner för barn som utsatts för olika övergrepp. Försörjningsenheten finns även representerade vid arbetet med mäns våld mot kvinnor. Även dessa skall utverka interna rutiner och riktlinjer vid handläggning av dessa ärenden.

Viktigt är att arbeta för att föräldern/föräldrarna snabbare blir självförsörjande. I arbetsplanen/handlingsplanen kan framgå vad föräldern skall göra för att tex. ordna barnomsorg, hur ofta umgängesföräldern träffar sitt barn.

Det finns en muntlig rutin avseende samverkan med kronofogde och hyresvärdar i ärenden som rör vräkningar av barnfamiljer. Det finns en samverkansgrupp mellan IFO, KABO och KF. I alla vräkningsärenden tas en kontakt med kronofogdemyndigheten och ev. hyresvärden.

I försörjningsenhetens journalanteckningar framgår hur beslutet kan påverka barnet.

Handläggarna arbetar för att synliggöra barnets behov och det är inte alltid samtal med barn förs utan man avgör i varje situation om det är lämpligt att samtala med barnet eller ej. Hembesök görs framför allt när familjen själv har önskemål om att handläggare besöker familjen hemma.

Barnchecklista är på gång.

Jämställdhetsperspektivet

Personalen inom hela socialtjänstens verksamhet försöker föra ett resonemang kring om kön påverkar insatsen.

Handikappomsorgen

LSS-handläggarna uttrycker att det finns ett tydligt medvetande om barnperspektivet och det förs resonemang utifrån ett barnperspektiv.

Handläggarna träffar barnet och kommunicerar med barnet i den mån det går. Oftast i en miljö som är känd för barnet. Ibland kan det vara svårt att kommunicera verbalt med barnet men då är det viktigt att ändå ge barnet en aktiv roll i mötet. Det gäller att observera kroppsspråk, minspel etc.

De flesta insatser är riktade till barnet med utgångspunkt från barnets behov. Det finns också insatser som är avsedda att tillgodose till föräldrarnas behov av avlastning t ex avlösarservice, korttidsvistelse. Även i bedömningen av korttidsvistelse skall det bedömas om barnet har behov av miljöombyte/rekreation.

I de flesta fall sker en dokumentation och några av kommunerna har en rubrik som heter ”Barnets perspektiv”. Här beskrivs samtalet med barnet och barnets åsikter.

En av LSS-handläggarna poängterar att det kan vara lättare att få barnets åsikter när det gäller insatsen kontaktperson, vilka intresse barnet har och vad de vill få ut av insatsen.

Det förs ingen könsuppdelad statistik. Handläggarna menar att de gör en bedömning utifrån individen och inte utifrån ett genusperspektiv.

Sammanfattande bedömning

Sammanfattningsvis kan Länsstyrelsen konstatera att det pågår en utveckling i länet när det gäller arbetet med att integrera ett barnperspektiv inom socialtjänstens och handikappomsorgens verksamheter. Det finns en vilja och en ambition att arbeta utifrån ett barnperspektiv och att ha barnets bästa i fokus.

Sedan 2004 har Länsstyrelsen följt arbetet med att integrera ett barnperspektiv inom ekonomiskt bistånd och ser en positiv utveckling där barnen och barnens situation tydligare uppmärksammas och synliggörs.

Ett mer strukturerat arbete med barnkonsekvensanalyser på övergripande nivå behöver utvecklas. Länsstyrelsen kommer att bjuda in Barnombudsmannen under 2007 som ett led för att bidra till en sådan utveckling.

Länsstyrelsen kan konstatera att

- det pågår ett utvecklingsarbete i samtliga kommuner
- det finns en hög ambition i samtliga kommuner att arbeta utifrån ett barnperspektiv och att ha barnets bästa i fokus
- det pågår ett arbete med att utveckla dokumentationen kring barnperspektivet
- det finns ett högt engagemang hos personalen och en vilja att få nya kunskaper kring hur ett barnperspektiv kan integreras i det dagliga arbetet
- det förs kontinuerliga diskussioner i arbetsgrupperna kring barnperspektivet
- det finns en vilja och ambition att samverka internt och externt utifrån barnets bästa
- det finns gruppverksamheter för att stärka barns möjlighet att få uttrycka sina åsikter
- det finns verksamheter riktade till föräldrar i syfte att stärka föräldraförmågan

Länsstyrelsen kan konstatera följande förbättringsområden

- Arbetet med att integrera barnperspektiv i dokumentationen behöver vidareutvecklas
- Kunskapen om hur barnkonsekvensanalyser används behöver förbättras

Länsstyrelsen kan konstatera nedanstående brister

- Det är viktigt att beakta ett jämställdhetsperspektiv. Endast en av kommunerna gör könsuppdelad statistik och det behövs ett mer systematiserat analysarbete utifrån ett genusperspektiv.
- Kunskapen om vad det innebär att ha ett genusperspektiv behöver utvecklas. Det finns en okunskap om Socialstyrelsens ”Jämställd socialtjänst”
- Arbetet med barnkonsekvensanalyser på övergripande nivå behöver utvecklas och systematiseras

Litteratur

Andersson, Gunvor (2000) ”Barnen i socialt arbete – en maktlös grupp?” i Meeuwisse, A., Sunesson, S. & Swärd, H. *Socialt arbete. En grundbok*. Stockholm: Natur och kultur.

Ewerlöf, Göran & Sverne, Tor (2000). *Barnets bästa. Om föräldrars och samhällets ansvar*. Stockholm: Norstedst Juridik AB. Upplaga 4:2.

Konventionen om barnets rättigheter, Utrikedepartementet, 2003

Nordström, Carl & Tunved, Anders (2002) *Nya sociallagarna*. Stockholm:Norstedts Juridik AB. Femtonde upplagan.

Proposition 1996/97:124 *Ändring i socialtjänstlagen*

Proposition 1997/98:182 *Strategi för att förverkliga FN:s konvention om barnets rättigheter i Sverige*

SOU 1997:116 *Barnets bästa i främsta rummet. FN: s konvention om barnets rättigheter förverkligas i Sverige*, Stockholm, Socialdepartementet

SOU 1997:116 Bilaga till Barnkommitténs huvudbetänkande. *Barnets bästa – en antologi*. Stockholm: Socialdepartementet.

SOU 2000:77 *Omhändertagen. Samhällets ansvar för utsatta barn och unga. Betänkande av LVU-utredningen*. Stockholm: Socialdepartementet.

Länsstyrelsen Blekinge län
371 86 Karlskrona
Tel: 0455-870 00.
E-post: lanstyrelsen@k.lst.se
www.k.lst.se